

Tantárgy neve: Nyelv- és beszédművelés 1. KLM szak Neptunkód: BNTANI1007, BLTANI1007	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% gyakorlat	
<p>A tanórátípusa: ea.+gyak. és óraszáma: 2 gy/hét nappalin, levelezőn 10 óra gyakorlat az adott félévben.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szorgalmi időszak heteire lebontott részletes tematika biztosítása a félévi feladatokkal, követelményekkel 	
<p>A számonkérés módja: gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záródolgozat írása nyelv- és beszédművelés témakörben; • Egyházi szövegek értő felolvasása. <p>Feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakorlatok végzése a kötelező és az ajánlott irodalomban feltüntetett tananyag alapján. 	
A tantárgy tantervi helye : 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: Nincsenek	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>A légzés. Légzőgyakorlatok. A hangindítás és a hangzás. Hangindítási gyakorlatok. A magán- és mássalhangzók képzése. Magán- és mássalhangzó-gyakorlatok. A hangtörvények. Hangtörvény-gyakorlatok. Ejtéshibák, beszédhibák. – Gyakorlatok. Az artikulációs bázis. – Gyakorlatok. A mondat- és szövegfonetika elemei. – Gyakorlatok.</p> <p>A nyelv művelés fogalma, feladatai, kutatási területei. Nyelvstratégiai kérdések, a konvergencia és divergencia tényezői. A nyelvi rétegződés. A kodifikált nyelvi norma érvényesülése. Normakövetés a mindennapi nyelvhasználatban. Nyelvhasználatunk társadalmi összefüggései. Nyelvi kultúra, nyelvi presztízs. Az egyén nyelvi kultúrájának fejlesztési lehetőségei. A nyelvi igényesség kialakításának módjai. A szókészlet megújítása, idegen szavak, nemzetközi kifejezések. Idegen szavak, nemzetközi kifejezések. Nyelvhasználat és életkor összefüggései. Napjaink nyelvhasználatának sajátosságai a hangzó beszéd szempontjából.</p> <p>Áttekintünk néhány oktatást segítő szoftvert, támogató oldalt, applikációt, oktatóprogramot, amelyek jól alkalmazhatóak az érintett célcsoportok kapcsán. Megismerkedünk jó gyakorlatokkal is.</p>	
Kötelező és ajánlott irodalom:	
<p>Kötelező irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hernádi Sándor: Beszédművelés. Osiris, Budapest, 2003. ISBN: 9633984700 2. Grétsy László–Kemény Gábor szerk.: Nyelvűvelő kézisztár. Tinta, Budapest, 2005. ISBN 9637094296 <p>Ajánlott irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kemény Gábor szerk. Normatudat – nyelvi norma. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, Linguistica Series A, Studia et dissertationes, 8., 1992. 257 l. 2. Kemény Gábor—Kardos Tamás szerk. A magyar nyelvi norma érvényesülése napjaink nyelvhasználatában. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, Linguistica Series A, Studia et dissertationes 16., 1994. 188 l. 	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:	

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott

források alapján történő kidolgozását.

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: Dr. Gasparics Gyula főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet főiskolai tanár PhD